

Nousemme kuulemaan Matt. 16: 24–27

Halleluja

Jeesus sanoi opetuslapsilleen:

»Jos joku tahtoo kulkea minun jäljessäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. Sillä se, joka tahtoo pelastaa elämänsä, kadottaa sen, mutta joka elämänsä minun tähteni kadottaa, on sen löytävä. Mitä hyödyttää ihmistä, jos hän voittaa omakseen koko maailman mutta menettää sielunsa? Millä ihminen voi ostaa sielunsa takaisin? Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kirkkaudessa enkeliensä kanssa, ja silloin hän maksaa jokaiselle tämän tekojen mukaan.»

Halleluja

”Toisinaan olet Jumalan hylkäämä, toisinaan lähimmäisen vaivaama ja usein – mikä on vielä enemmän- olet itse itsellesi taakaksi. Risti on aina valmiina ja odottaa sinua kaikkialla.”

Nämä keskiajan mystikon, Tuomas Kempiläisen, sanat kuvaavat hyvin elämäämme. Samalla ne muistuttavat siitä, miten usko ja elämä kietoutuvat toisiinsa. Usko liittyy kaikkeen, mitä olemme ja teemme. Oikeastaan koko elämämme on kuin avoin kirja, joka kertoo uskostamme tai epäuskostamme.

Päivän evankeliumin ajatus itsensä kieltämisestä ja elämän kadottamisesta on arkisen ajattelumme vastainen. Jokainen pyrkii onnellisuuteen tai hyvään elämään niillä mahdollisuuksilla, joita itsellä on. Pyrkiessämme onnellisuuteen emme todellakaan tahdo kärsimyksiä, vaan pyrimme välttämään niitä. Emme tahdo olla kadoksissa, koska se on ahdistavaa. Miten evankeliumin sanat pitäisi ymmärtää?

Ainakin on tärkeätä ymmärtää, että evankelista Matteus käyttää metaforaa eli kielikuvaa. Metafora on esimerkiksi lause: ”Hän on aurinkoni.” Metaforaa ei ole tarkoitus käsittää kirjaimellisesti. Mitä Matteus tarkoittaa, kun hän puhuu ristin ottamisesta, itsensä kieltämisestä ja kadottamisesta?

Ajattelen hänen tarkoittavan uskollisuutta Jeesukselle. Sitä, että sydämemme, mielemme ja lopulta kättemme teot ovat uskollisia Jeesukselle ja hänen opetuksilleen. Eikä tämä tapahdu kenelläkään ilman uhrauksia ja kärsimyksiä. Risti on alati läsnä.

Matteus ei tarkoita, että meidän tulisi toimia itsetuhoisesti. Ei ole tarkoitus, että kasaamme itsellemme kaikenlaisia omatekoisia ristejä ja kärsimyksiä ajatellen, että kun oikein kovasti kärsimme, niin saamme taivaassa kirkkaamman kruunun.

Ei, Matteus ei puhu omatoimimarttyyreistä. Ristiä ei valita itse. Itsensä kieltämistä tai

kadottamista ei myöskään valita itse. Nämä asiat tapahtuvat kunkin kristityn kohdalla niin kuin Jumala on hyväksi nähnyt. Kiusaukset, koettelemukset, kärsimys ja risti ovat jokaiselle omia, henkilökohtaisia ja todellisia.

Niissä usko Jeesukseen punnitaan. Savuavien raunioiden keskellä kiroanko Jumalan, joka minulle näin teki, vai kyteekö toivo sisimmässäni Jeesuksen tähden? Kaikkia eivät vastoinkäymiset jalosta.

Pyhäpäivän teema ”katoavat ja katoamattomat aarteet” haastaa meidät tunnistamaan oman heikkoutemme ja perustuksen, jolla elämämme lepää. Missä on perimmäinen turvani? Mihin todella uskon ja luotan? Sananlaskujen kirjassa Jumalalta pyydetään näin: ”Älä anna köyhyyttä, älä rikkautakaan. Jos saan kovin paljon, saatan kieltää Jumalan. Jos ylen määrin köyhdyn, saatan varastaa ja vanhoa väärin.” Materiaalinen rikkaus tai köyhyys eivät ole ainoita kompastuskiviä uskon tiellä. Jos ihminen on vakuuttunut siitä, että ainoa asia, mitä elämässään tarvitsee, on oma itse, niin elämä muuttuu köyhäksi. Silloin ei huomaa ympärillään itseään suurempia asioita. Tätä voisi kutsua arvoköyhyydeksi tai näköalattomuudeksi.

Se mitä sydämeistä löytyy, ei ole kiinni taloudellisesta tilanteestamme. Ei elämä ole näin yksinkertaista. Rikaskin voi pelastua. Köyhä voi joutua kadotukseen. Ulkoisten seikkojen sijasta vaa’assa painaa rakkautena ilmenevä usko. 1. Joh. (4: 16-21) sanotaan suoraan: ”Jos joku sanoo rakastavansa Jumalaa mutta vihaa veljeään, hän valehtelee”... ja: ”joka rakastaa Jumalaa, rakastakoon myös veljeään”.

Vaikka ihminen pelastuu yksin armosta Kristuksen tähden, teot ovat hedelmiä, joista puu tunnetaan. Suhde Jumalaan on vahvasti sidoksissa suhteeseen lähimmäisiin. Itsekäs asennoituminen elämään ilmenee sekä epäuskona että välinpitämättömyytenä lähimmäistä kohtaan. Tai lähimmäisellä nähdään vain hyötyarvo omien tavoitteiden saavuttamiseksi. Luonnostaan olemme juuri tällaisia: rakastamme niitä, jotka rakastavat meitä, ja vihaamme niitä, jotka kohtelevat meitä kurjasti. Ilman Jumalan lakia emme huomaa minkään olevan pielessä, vaan saatamme kuvitella, että näin asiat on tarkoitettukin.

Mutta eivät ne ole. Jumala itse on rakkaus, ja tahtoo vuodattaa rakkautensa jokaiseen ihmiseen, jotta rakkaus virtaisi eteenpäin. Ajatelkaapa vaikka sukupolvien ketjua. Seuraava sukupolvi ei voi oppia suvun tärkeitä arvoja ja tapoja, huolenpitoa ja välittämistä, jos vanhemmat eivät niitä opeta. Kaikki se hyvä, jota Jumala on yllin kyllin luomakuntansa ja luotujensa kautta meille lahjoittanut, on tarkoitettu kiertoon. Mikäli viestijuoksussa yksi joukkueen jäsen päättää pitää kapulan itsellään eikä välitä sitä seuraavalle, koko joukkue kärsii. Samoin ihmiset ympärillämme, jos pysäytämme Jumalan hyvyyden ja rakkauden omalle kohdallamme.

Vaikka usko on henkilökohtaista, on uskossa eläminen vahvasti joukkuelaji. Koko joukkue saa voimansa samasta lähteestä. Kun Kristus vaikuttaa meissä, voimme toimia aidosti rakkaudellisesti ja hyvin, mutta yksin emme saa mitään hyvää aikaan. Palvelija ja pomo ovat samalla viivalla: Jumalan tahdon mukaiseen palvelemaan elämään johtaa vain Jumalan rakkaus meitä kohtaan. Merja kysyi messun alussa sitä, mitä ”toivot että jää, kun pihan poikki kuljet ja jäljet häviää”. Mistä toivot, että ihmiset muistavat sinut? Mitkä ovat niitä katoamattomia aarteita, joita kannattaa tässä elämässä tavoitella ja välittää viestikapulana eteenpäin?

Tänään mieleni täyttyy kiitollisuudesta. Kiitän Jumalaa armosta, että olen saanut toimia 20 vuotta pappina, kiitän jokaista teistä kohtaamisista ja elämän jakamisesta. Kiitän kaikkia, jotka olette keskusteluiden ja ajatusten kautta myötävaikuttaneet tämän saarnan syntyyn. Huomisesta alkaen olen seurakuntalaisen roolissa yhteisössämme. Aloitan vuorotteluvapaan, joka kestää tämän vuoden loppuun.

Jannen laulu?

Uskontunnustus, Pekka johdattaa